

Česká republika

Česká školní inspekce

**Jihomoravský inspektorát - oblastní pracoviště
Brno**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Cetkovice, okres Blansko

Školní č. 204, 679 38 Cetkovice

Identifikátor školy: 600 105 245

Termín konání orientační inspekce: 11. a 13. červen 2003

Čj.:	121 062/2003-11066
Signatura:	ollaw107

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Mateřská škola (dále MŠ) Cetkovice, okres Blansko je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem je obec Cetkovice. V době inspekce bylo do dvou tříd s kapacitou 50 dětí zapsáno 38 dětí (z toho 3 s pětidenní docházkou). Děti ve věku od tří do sedmi let byly rozděleny do třídy mladších a starších dětí. Mateřská škola sdružuje školní jídelnu s kapacitou 120 jídel, která zajišťuje stravování dětí a zaměstnanců mateřské a základní školy i cizích strávníků, starších občanů obce. Provoz mateřské školy byl od 6:30 do 15:30 hodin.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce mateřské školy
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce mateřské škole

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Tři pedagogické pracovnice (včetně ředitelky), které zajišťují výchovně-vzdělávací činnost, splňují požadavky odborné a pedagogické způsobilosti. Rozvržení jejich přímé práce u dětí zohledňuje provoz školy i postupný příchod a odchod dětí. Méně promyšlené je střídání a nástupy učitelek v průběhu pobytu venku.

Ředitelka, která školu řídí dva roky, svým klidným a vyrovnaným způsobem jednání vytváří na pracovišti dobré mezilidské vztahy. Menší pozornost věnovala odbornému vedení učitelek, které mají pouze dva roky praxe v práci s dětmi předškolního věku. Nevyužila možností vzájemných hospitací, o problematice metod a forem práce společně s učitelkami diskutovaly spíše nahodile. Poněvadž sama nové trendy a přístupy k předškolnímu vzdělávání nemá ujasněné, nebyla dostatečným příkladem ostatním. Nedokázala sjednotit způsob realizace výchovně-vzdělávací práce, ani vést učitelky k zavádění nových organizačních forem a metod. Přestože pravidelně provádí hospitační činnost, sledovanou práci málo analyzuje. Převážně jen popisuje a zaznačená hodnocení jsou pouze pozitivní. Účinnost zpětné vazby je tak minimální a neposkytuje žádné podklady pro plánování cílů, které by směřovaly k zlepšení práce školy. Pro hodnocení zaměstnanců ředitelka vytvořila kriteria, která využívá při jejich odměňování.

Účast na vzdělávání ředitelka podle možností školy umožňuje. Vzhledem k přechodu na právní subjektivitu sama absolvuje semináře vztahující se k řídicí práci. Učitelky navštěvují metodické semináře zaměřené k získání námětů pro činnosti a plánování vzdělávací práce. Získané poznatky se však v obou oblastech (řízení, výchovně-vzdělávací proces) promítaly jen ojedinele.

Provoz školy je stanoven ve zpracovaných řádech. Ty byly převyžaty z předchozího období. Některé z nich svým zpracováním potřebám nově vzniklé organizace slouží jen částečně. Základní rámec a pravidla provozu MŠ, povinnosti, kompetence zaměstnanců i požadavky na rodiče, nutné pro bezproblémový chod školy, však stanovují. Informační systém ve vztahu k zaměstnancům i rodičům je zajištěn a funguje dobře. Rodiče mají možnost konzultovat s učitelkami potřeby svých dětí denně při jejich příchodu a odchodu. Zásadní otázky týkající se činnosti školy jsou s nimi

projednávány na pravidelných třídních schůzkách. Se zřizovatelem je spolupráce vstřícná, stejně jako se základní školou v obci. Učitelka ZŠ sleduje děti při práci, společně projednávají poznatky o dětech, aby jejich přechod do základní školy byl bezproblémový. S odbornými pracovníky, vzhledem k problémům v chování některých dětí, které se ve škole objevily, je spolupráce nedostačující.

Před veřejností se škola prezentuje formou veřejných vystoupení v rámci oslav významných dnů v roce.

Celkově byly personální podmínky i přes výrazné nedostatky v odborném a metodickém vedení učitelek hodnoceny jako průměrné.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola je umístěna na okraji obce, v přízemní, účelově postavené budově, oklopené zahradou. Budova, díky venkovní opravě působí pěkným dojmem. Prostorná zahrada je zařízená jen nejnútnejším, běžným kovovým vybavením a pískovištěm. Příjemné je, že děti mají možnost osvěžit se v letním období v malém brouzdališti. Vydláždění kolem něho je však poničené a celkově je zahrada udržovaná průměrně.

Prostorové a vnitřní uspořádání školy je ve vztahu k počtu dětí vyhovující a umožňuje realizovat výchovně vzdělávací činnost. Příjemné prostředí navozují práce dětí i učitelek, kterými jsou prostory vyzdobeny. Pro zkvalitnění činností se ve třídách začínají budovat motivačně vybavené herní kouty. Třídy jsou zařízeny starším nábytkem, který poskytuje dostatečný úložný prostor pro hračky a pomůcky. Ne všechny skřínky jsou však otevřené, aby umožňovaly jejich spontánní výběr. To by více přispělo zejména k rozvoji her dětí. Také menší pestrost výběru hraček a stavebnic často neumožňuje hru vhodně obohacovat. Většinou jsou starší, poměrně opotřebované, některých druhů, zejména pro námětové hry, konstruování a pohybové aktivity je ve třídách méně, než je žádoucí. Dobře je na tom škola s výtvarným a pracovním materiálem. Velkým nedostatkem jsou chybějící zástěny mezi toaletami, čímž není dětem zajištěna intimita.

Jak vyplývá z provedené analýzy, ředitelka školy si je nedostatků ve vybavení vědoma. Jejich obnovu plánuje a snaží se situaci řešit se zřizovatelem. Vzhledem k provedené opravě budovy se jí však dostatečné finanční prostředky zatím nepodařilo získat.

Materiálně-technické podmínky školy jsou průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Základem programu, který MŠ vypracovala je Rámcový program pro předškolní vzdělávání č.j. 14 132/01-22. Obsahuje analýzu stavu školy a obecné rozvržení obsahu vzdělávání formou témat. Podrobněji je rozpracován v ročním plánu. Ve zpracování obou dokumentů převažuje analytický přístup po jednotlivých oblastech, méně odrážejí jejich propojenost a komplexnost při působení na dítě. Přesto materiály v obecné poloze vystihují současné pojetí a trendy ve vzdělávání dětí předškolního věku.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu je v souladu s obecnými cíly předškolní výchovy a vzdělávání.

Povinná dokumentace školy je vedena průkazným způsobem.

Škola nemá stanovena pravidla pro vyhodnocování výchovně-vzdělávací práce. V prováděném pololetním hodnocení se nezaměřuje na její kvalitu a výsledky, pouze na změny v podmínkách, které vzdělávání ovlivňují. Účinnost práce s dětmi není dostatečně analyzována učitelkami na třídě, ani ředitelkou při hospitační činnosti.

Systém kontroly naplňování výchovně-vzdělávacích cílů není dostatečně funkční a účinný.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

Spontánní a řízené činnosti

Výchovně vzdělávací práce tříd navazuje na obecné cíle, zahrnuté v programu školy. Třídy plánovaly pouze činnosti, které budou v rámci stanovených školních témat realizovány. Plánování a bezprostřední příprava však postrádaly větší promyšlenost z hlediska stanovení konkrétních cílů a v jejich diferenciaci s ohledem na skupiny dětí, jejich individuální schopnosti, možnosti a potřeby.

Organizace dne byla založena více na tradičním způsobu, kdy na sebe navazovaly hry, cvičení a společná řízená činnost. Jako nevhodné se projevilo, že na třídě, kde pracovaly dvě pedagogické pracovnice, přistupovaly nejednotným způsobem k organizaci dne, zejména svačin. Děti tím neměly jasně stanovený řád a důsledkem bylo velké množství negativních projevů v jejich chování. Ty posilovalo a ovlivňovalo také výrazně problematické chování jednoho z chlapců. Z dění na třídě bylo zřejmé, že učitelky podcenily význam stanovení pravidel vzájemného chování a jednání na třídě s dětmi a při sledování a hodnocení negativních projevů dětí byly nejednotné a nedůsledné.

Spontánní činnosti vzhledem ke zvolené organizaci a pozdějším příchodům většiny dětí probíhaly v poměrně krátkém čase. Děti měly možnost volně si vybrat hračku, místo hry i kamaráda. Ve třídách však byl jejich průběh výrazně rozdílný. Mladší děti byly převážně pasivnější, hry málo, i přes zřejmou snahu učitelky, rozvíjely. U starších byly provázeny malou soustředěností a zaujetím. Děti u her nedokázaly delší dobu setrvat a často si je vzájemně narušovaly. Učitelky do her vstupovaly jen ojediněle, převážně ve snaze korigovat negativní projevy, což se jim ne vždy dařilo. Ponechávaly tak sice dětem velký prostor pro seberealizaci, ty však jen málo dokázaly uplatňovat své zkušenosti a prožitky.

Řízené aktivity byly nabízeny v průběhu dopoledne a pravidelná společná činnost byla zařazena také před pobytem venku. V ní převládaly didaktizující metody a formy a frontální způsob práce. Zejména u starších dětí byl tento způsob málo efektivní, děti jen plnily pokyny učitelky. Naopak, do průběžně nabízených činností se zapojovaly se zájmem, pracovaly aktivněji a vhodným způsobem procvičovaly svoje znalosti a dovednosti.

Motivace pro spontánní činnosti nebyla vždy dobře promyšlená. Založena byla více na nahodilé nabídce, než pro hry vhodně připraveném prostředí. Pro řízené činnosti vycházela ze stanoveného tématu a byla navozována učitelkami. Jen ojediněle pro ni využívaly zkušeností a zážitků dětí. Všechny učitelky k dětem přistupovaly vstřícně a ochotně. V hodnocení jejich výsledků ani jejich chování však nebyly, zejména ve starší třídě, důsledné. Děti zpětnou vazbu o úspěšnosti získávaly ojediněle, o vhodnosti chování a jednání v důsledku chybějících pravidel a nejednotnosti i nedůslednosti učitelek pak nepřesvědčujícím způsobem. Promítlo se to v interakci i komunikaci mezi dětmi, které v případě většiny chlapců této třídy byly velice kontroverzní, často

konfliktní s projevy agresivity. Výrazně tím byla narušena pohoda a celkové prostředí ve třídě. Naopak ve třídě mladších dětí byly vztahy pěkné a atmosféra příjemná. Z hlediska psychohygieny stanovený denní režim vytvářel dostatek času pro spontánní i řízené činnosti a pobyt venku. Respektoval pravidelné intervaly mezi jídly. V realizaci však převažovaly řízené činnosti nad spontánními a ne všechny děti měly dostatečný prostor pro seberealizaci. V průběhu dne byl v obou třídách připraven pitný režim, děti ho však využívaly méně, než je žádoucí. Individuální potřeba odpočinku byla respektována. Způsob organizace stravování vedl jen velmi málo k podpoře samostatnosti dětí. Jeho estetická úroveň byla pouze průměrná.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Pro rozvoj pohybových aktivit, hrubé a jemné motoriky měly děti během dne dostatečný prostor. V této oblasti odpovídala úroveň jejich věkovým možnostem. Méně byly děti vedeny k samostatnosti při stolování, ke správnému zacházení s příborem a kultuře stolování. Samostatné byly při převlékání. Méně důsledné byly učitelky při upevňování jejich hygienických a zdvořilostních návyků. Slovní zásobu měly děti přiměřenou a dovedly ji aktivně využívat. Mnohé však nedokázaly dodržovat základní pravidla správné komunikace. Z chování dětí bylo zřejmé, že se v MŠ cítí bezpečně, ale v důsledku chybějících pravidel se zejména starší často nedokázaly chovat odpovídajícím způsobem. Poznatky dětí procvičovaly a obohacovaly učitelky běžným způsobem a odpovídaly jejich věku. Pro rozvoj myšlenkových operací má škola méně vhodných pomůcek a málo je podporoval také zvolený styl práce.

Menší pozornost byla věnována rozvoji fantazie a představivosti, což se odrazilo i v nižší úrovni, pestrosti a bohatosti dětských her. Výchova k pozitivnímu vztahu k přírodě vycházela z praktických zkušeností a poznatků dětí, které získávaly při každodenním pobytu venku.

Celkově měl průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti pouze vyhovující úroveň.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Kontrolované předškolní zařízení s názvem Mateřská škola Cetkovice, okres Blansko, příspěvková organizace (dále jen škola), bylo zřízeno Obcí Cetkovice, okres Blansko dnem 1. ledna 2003 jako příspěvková organizace. Uvedené údaje jsou shodné s údaji uvedenými v „Žádosti” o změnu zařazení školy v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení podané dne 20. prosince 2002. Změna o zařazení školy v síti škol nebyla do 11. června 2003 potvrzena.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce, s účinností od 1. ledna 2003 ze dne 22. října 2002
2. Žádost o změnu zařazení do sítě škol ze dne 20. prosince 2002
3. Jmenování do funkce ředitelky s účinností od 1. 8. 2001 č.j. OŠ/11911/2001 ze dne 16. července 2001
4. Potvrzení ve funkci ředitelky č.j. 02/00220 ze dne 30. prosince 2002
5. Přehled o docházce ve školním roce 2002/2003
6. Seznamy dětí ve školním roce 2002/2003
7. Evidenční listy pro děti v mateřské škole ve školním roce 2002/2003

8. *Rozhodnutí o přijetí dětí do MŠ ve školním roce 2002/2003*
9. *Doklady o nejvyšším ukončeném vzdělání pedagogických pracovníků působících v MŠ ve školním roce 2002/2003*
10. *Rámcový program na období 2002 – 2008*
11. *Pracovní plán - školní rok 2002 - 2003*
12. *Přehledy výchovné práce ve školním roce 2002/2003*
13. *Povolení výjimky z počtu dětí na třídě ze dne 11. června 1997*
14. *Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2002 ze dne 2. října 2002*
15. *Rozvrh pracovní doby zaměstnanců*
16. *Nástin průběhu dne*
17. *Organizační řád školy*
18. *Provozní řád s platností od 1. září 2001*
19. *Vnitřní řád školy*
20. *Rozhodnutí o odkladu školní docházky ve školním roce 2002/2003*
21. *Zápisy z pedagogických rad ve školním roce 2002/2003*
22. *Záznamy o hospitacích*
23. *Hodnocení školního roku 2002 – 2003*
24. *Pololetní hodnocení tříd*
25. *Zápisy z třídních schůzek*
26. *Výroční zpráva o činnosti ve školním roce 2001/2002 ze dne 4. srpna 2002*
27. *Podací deník*
28. *Kniha úrazů*

ZÁVĚR

Odborná a pedagogická způsobilost učitelek školy vytváří předpoklady pro příznivé personální podmínky. Malá ujasněnost ředitelky v současných přístupech k předškolnímu vzdělávání se spolu s podceněním nutnosti systematického vedení začínajících učitelek negativně ovlivnily účinnost odborného a metodického vedení. Promítlo se to pak v celkově nižší úrovni výchovně-vzdělávací práce.

Organizace provozu i informační systém školy jsou funkční.

Materiální podmínky umožňují naplňovat poslání školy, která se v rámci svých možností snaží vytvářet pro děti hezké prostředí. Nedostatek finančních prostředků je však zřejmý jak z vybavení tříd starším nábytkem, tak i z malé obnovy hraček a pomůcek.

Vstřícnost a otevřenost ke všem dětem byly základním rysem přístupů učitelek. Jejich nejistota jak organizovat výchovně-vzdělávací práci, jaké nové metody a formy práce uplatňovat, však negativně ovlivnily celkovou kvalitu práce. Přispěla k tomu také skutečnost, že se ne vždy dokázaly sjednotit v postupech. Neuvědomily si také dostatečně význam stanovení pravidel a nutnost jejich důsledného dodržování pro ovlivňování osobností dětí, posilování jejich prosociálního chování a tím i přípravu pro další životní etapu – vstup do základní školy.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PaedDr. Hana Sedláčková	Sedláčková Hana, v.r.

V Blansku 26. června 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. 6. 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
---	--------

Dagmar Partyšová, ředitelka Mateřské školy Cetkovice, okres Partyšová Dagmar, v.r.
Blansko

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnoticí stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy KÚ Jihomor. kraje, odbor školství	2003-07-22	121 076/2003-11066
Zřizovatel obec Cetkovice	2003-07-22	121 077/2003-11066

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány